

Groene Zendeling

Afscheid van duinmens Henk Wijkhuisen

ARNOUD VAN DER MEULEN

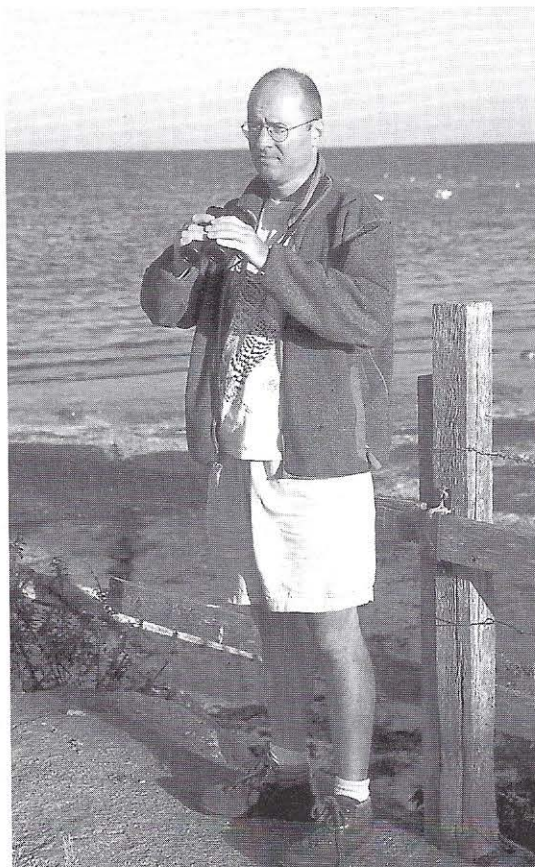
Na 15 jaar vrijwillige en 9 jaar beroepsmatige betrokkenheid heeft Henk Wijkhuisen de Stichting Duinbehoud verlaten. Vanaf 1 januari 2002 werkt hij voor de ANWB, maar hij laat de natuur niet in de steek. Hij wordt groene zendeling bij de automobielfclub. In dit interview neemt hij afscheid van DUIN, de duinconsulenten, de stichting en haar donateurs. Hoewel... hij blijft schrijven voor DUIN en kan het vast niet laten zich op lokaal niveau nog met de duinen bezig te houden.

Het scheelde weinig of Henk was in de duinen geboren. In de zomer van 1960 kreeg zijn moeder weeën in de tent op een kampeerterrain in de Kennemerduinen. Zes weken na zijn geboorte lag Henk alweer in de tent op hetzelfde kampeerterrain. Elke zomer van zijn jeugd struinde hij rond in de Kennemerduinen. Zo bereikte hij als twaalfjarige met zijn eerste kijkertje Het Vogelmeer en determineerde voor

het eerst zelfstandig een vogel. Het was een bergeend. Henk: "Vanaf die tijd bleef ik met de natuur verbonden. Ik werd ondanks mijn heidendom natuurbeschermingssecretaris bij de Christelijke Jeugdbond voor Natuurstudie. Daar was ik behoorlijk actief en recalcitrant. Vooral tegen de toenmalige directeur van de Kennemerduinen, Roderkerk, die het te bont maakte en loog en bedroog. Mijn optreden heeft me voor twee maanden een toegangsverbod voor het gebied opgeleverd." Henk was in 1978 betrokken bij de oprichting van de Werkgroep Duinbehoud Zuid-Kennemerland, een werkgroep die nauw samenwerkte met de Stichting Duinbehoud. De oprichting van de werkgroep was een reactie op de plannen van het waterleidingbedrijf PWN, om 75 ha van het huidige Kraansvlak onder water te zetten. In 1973 deed Henk zijn eerste onderzoek, nestkasten controleren op Elswout. Henk: "Dat prachtige landgoed, waar in 1974 de eerste zwarte specht in West-Nederland broedde. Later ging ik ook vogels inventariseren. Zo ontdekte ik in de Kennemerduinen dat wulpen zeer gevoelig zijn voor verstoring door recreanten. De huidige directeur van Alterra, André van der Zande, heeft die gegevens gebruikt voor zijn proefschrift. Het was mijn enige echte bijdrage aan de wetenschap der ecologie!" In het allereerste nummer van DUIN (1978 nr 1/2) beschreef Henk zijn bevindingen in een verhaal over recreatie in de Kennemerduinen.

In het bestuur

Het grootste deel van de jaren tachtig was Henk als bestuurder en als vrijwilliger actief voor de Stichting Duinbehoud. Hij was wel een vreemde eend in de bijt. Na zijn eindexamen, Atheneum B in 1980, wilde hij medicijnen studeren, maar hij werd uitgeloot en ging in een psychiatrische inrichting werken. Henk herinnert zich: "Een broeder tussen de ecologen in het bestuur van Duinbehoud. Het viel me wel op dat die ecologenkliek sterk inhoudelijk, weinig communicatief en weinig maatschappijgericht was. Door hun academische vorming sprac-

Henk aan de rand van de Oostzee in zijn favoriete vakantieland: Zweden (foto: Willemijn Lubbersen).

Elke zomer van zijn jeugd struinde Henk rond in de Kennemerduinen. Bij het Vogelmeer determineerde hij voor het eerst zelfstandig een vogel (foto: Paul Paris).

ken de overige bestuurders een andere taal. Dat gaf me soms een gevoel van eenzaamheid." Het stimuleerde Henk om alsnog te gaan studeren. Het werd politicologie, omdat hij dacht dat daar de basis lag voor begrip over het wel en wee van de samenleving. Als kopstudie koos hij milieukunde en milieurecht en hij studeerde af op de besluitvorming rond het circuit van Zandvoort en de rol van onder andere de Stichting Duinbehoud daarbij.

Als medewerker

Vanaf oktober 1992 werkte Henk als medewerker voor de stichting. Henk: "Voor een aanstelling voor drie maanden leverde ik een vaste baan en flink wat salaris in en mijn pensioen werd gebroken!" Henk wilde de sociale structuur van de stichting versterken. Daarom bedacht hij het consulentenweekend, waarin consulenten, DUIN-redacteuren en de bureau-medewerkers ieder jaar een ander duingebied bezoeken en zich gezamenlijk over de problemen voor de plaatselijke natuurbescherming buigen. Vanaf 1995 was Henk eindredacteur van DUIN. Met veel inzet, maar tegen de dead-

line ook met gevloek en getier, heeft hij samen met de redactie steeds weer een leuk tijdschrift gemaakt. Henk: "Het contact met de consulenten was enorm plezierig en constructief. Dat ga ik zeker missen! Ik hoop daarom een uitnodiging te krijgen voor het tiende consulentenweekend dat dit jaar op Schiermonnikoog zal plaatsvinden. Een andere aderlating is dat ik mijn kind DUIN moet achterlaten. Ik heb het altijd met veel plezier in elkaar gezet, met een leuke club redactieleden en een dijk van een drukker en vormgever, Salland de Lange. Ik blijf overigens wel schrijven in DUIN, bijvoorbeeld over Zweden, mijn favoriete land."

Het accent lag bij de Stichting Duinbehoud aanvankelijk sterk op de duingebieden in Zuid-Holland. Henk heeft eraan bijgedragen dat de duinen van Noord-Holland bij de stichting een voornamere plaats op de agenda kregen.

Daarbuiten is de politieke aandacht voor natuur in Noord-Holland de afgelopen jaren verslapt.

Henk: "Dat komt door een zwak management bij de beheerders van grote natuurgebieden.

Dat er desondanks veel goeds is gerealiseerd danken we aan mensen in het veld, de beleidsafdelingen en de onderzoekers."

Henk vindt het jammer dat de relatie tussen Gemeentewaterleidingen Amsterdam en de Stichting Duinbehoud nooit optimaal is geweest, ondanks al zijn inspanningen.

Toch is hij zeer te spreken over wat deze duinbeheerder de laatste jaren heeft gepresteerd, zoals het dempen van het Van Limburg Stirum Kanaal.

De toekomst

Henk is altijd een generalist geweest. Naast zijn werk zit hij ook voor D'66 in de gemeenteraad van Velsen en is hij bestuurslid geweest van het Hoogheemraadschap van Rijnland. De functie van belangenbehartiger zit in zijn genen.

Vanuit dat oogpunt moeten we zijn de overstap naar de ANWB zien. Henk: "Bovendien wil de ANWB een groener imago, dus kan ik daar meer betekenen als zending dan bij een natuurbeschermingsorganisatie."

Wat de toekomst van de Stichting Duinbehoud betreft denkt Henk dat er nog genoeg werk over is. Het natuurbeheer in de duinen zelf is inmiddels redelijk geregeld. De problemen en kansen liggen vooral aan de randen van de natuurgebieden: aan de binnenduintrand, de stranden en in de Noordzee. Tot slot onderstreept Henk het belang van samenwerking of zelfs fusies van natuurclubs. Wat dat betreft is het samenwerkingsverband met onder andere EUCC – De Kustunie, Stichting De Noordzee en Ecomare dat vorig jaar is opgestart een stap in de goede richting.

In 1973 deed Henk zijn eerste onderzoek, nestkasten controleren op Elswout (foto: Henk Wijkhuisen).

